

CHƯƠNG TRÌNH DỰ KIẾN

Hội thảo tham vấn về Kết quả đánh giá tác động của Cơ chế điều chỉnh biên giới các-bon của Liên minh châu Âu và khuyến nghị đối với Việt Nam

08:30 – 12:00, Thứ Sáu, ngày 14 tháng 04 năm 2023

Địa điểm: Phòng Windsor, Khách sạn Hanoi Grand Plaza, 117 Đường Trần Duy Hưng, Trung Hòa, Cầu Giấy, Hà Nội

Thời gian	Nội dung
08:00	Đăng ký đại biểu
08:30	Phát biểu khai mạc <i>Bà Sirpa Jarvenpaa, Giám đốc Chương trình Đối tác Chuyển dịch Năng lượng Đông Nam Á (ETP)</i>
08:40	Vai trò của đánh giá tác động Cơ chế điều chỉnh biên giới CBAM đối với các chính sách khí hậu của Việt Nam <i>Ông Nguyễn Văn Minh, Trưởng phòng Kinh tế và Thông tin Biến đổi khí hậu, Cục Biến đổi khí hậu (DCC)</i>
Phiên 1: Tổng quan về Cơ chế điều chỉnh biên giới các-bon (CBAM) của Liên minh châu Âu và các ngành bị ảnh hưởng bởi CBAM tại Việt Nam	
08:50	Cập nhật mới nhất về kế hoạch thực hiện CBAM của EU và tiến độ thực hiện dự án <i>Nhóm Tư vấn</i>
09:00	Hiện trạng và các chính sách phát triển của các ngành ảnh hưởng bởi CBAM tại Việt Nam (sắt thép/ nhôm/ xi măng/ phân bón) <i>Các Hiệp hội (sắt thép, nhôm, xi măng, phân bón), Nhóm Tư vấn</i>
09:40	Chụp ảnh lưu niệm và Tiệc trà
Phiên 2: Kết quả đánh giá tác động của CBAM và khuyến nghị đối với Việt Nam	
10:00	Kết quả đánh giá tác động của CBAM EU lên các ngành, nền kinh tế, chuyển dịch năng lượng, việc thực hiện NDC và khuyến nghị đối với Việt Nam <i>Nhóm Tư vấn</i>
10:45	Phản ứng của các quốc gia khác đối với CBAM EU và đề xuất về chiến lược đàm phán và chính sách cho Việt Nam <i>Nhóm Tư vấn</i>
11:15	Thảo luận
11:45	Phát biểu bế mạc <i>DCC/ ETP</i>
12:00	Tiệc trưa

Quét mã QR này để mở thư mục tài liệu Hội thảo ở trên Google Drive

CẬP NHẬT DỰ ÁN

Đánh giá tác động Cơ chế điều chỉnh biên giới các-bon (CBAM) của Liên minh châu Âu (EU) và đề xuất chính sách thuế các-bon cho Việt Nam

Cập nhật về kế hoạch thực hiện CBAM của EU

Vào ngày 8 tháng 2 năm 2023, Nghị viện châu Âu và Hội đồng châu Âu đã công bố những cập nhật mới nhất về kế hoạch triển khai CBAM trong bản Thỏa thuận tạm thời được thông qua từ các cuộc đàm phán đa phương về đề xuất CBAM. Theo đó, CBAM sẽ bắt đầu giai đoạn chuyển tiếp kéo dài 3 năm kể từ ngày 1 tháng 10 năm 2023. Sau giai đoạn chuyển tiếp, cơ chế này sẽ chính thức có hiệu lực từ ngày 1 tháng 1 năm 2026 và vận hành hoàn toàn vào năm 2034. Trong khoảng thời gian này, CBAM sẽ dần dần được áp dụng song song với việc loại bỏ dần các hạn ngạch miễn phí trong Hệ thống giao dịch phát thải của EU (EU ETS). Do đó, CBAM sẽ chỉ áp dụng đối với tỷ lệ phát thải không được hưởng lợi từ hạn ngạch miễn phí của ETS trong giai đoạn 2026 – 2034.

Bảng 1: Lộ trình loại bỏ hạn ngạch miễn phí của EU ETS

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Hạn ngạch miễn phí ETS (%)	97.5	95	90	77.5	51.5	39	26.5	14	0
CBAM (%)	2.5	5	10	22.5	48.5	61	73.5	86	100

Nguồn: Nghị viện Châu Âu (2022)

Hình 1: Lộ trình triển khai CBAM

Nguồn: Hội đồng châu Âu (2021) và Nghị viện châu Âu (2022)

Hoạt động của CBAM trong giai đoạn chuyển tiếp sẽ được nghiên cứu, rà soát trước khi hệ thống chính thức có hiệu lực vào năm 2026. Ủy ban châu Âu sẽ đánh giá xem có nên mở rộng phạm vi CBAM sang các hàng hóa khác được xác định trong quá trình đàm phán hay không, bao gồm một số sản phẩm cuối nguồn và các lĩnh vực khác như như hóa chất hữu cơ và polyme như đề xuất trước đây của Nghị viện. Theo kế hoạch, đến năm 2023, tất cả hàng hóa bao gồm trong EU ETS và các phương pháp tính toán lượng phát thải gián tiếp sẽ được đồng thời đánh giá.

Ủy ban có kế hoạch tiến hành kiểm tra kỹ lưỡng CBAM vào cuối năm 2027. Quá trình này bao gồm đánh giá tiến độ đạt được từ các đàm phán quốc tế về biến đổi khí hậu, cũng như tác động đối với hàng hóa nhập khẩu từ các nước đang phát triển, nhất là các nước kém phát triển nhất (LDC).

Cập nhật tiến độ thực hiện dự án

Tiếp nối Hội thảo khởi động vào ngày 6/12/2022 và sau khi nộp Báo cáo khởi động vào ngày 14/12/2022, nghiên cứu về đánh giá tác động CBAM đã được thực hiện. Các hoạt động chính trong quá trình nghiên cứu như sau:

- 1) Thu thập dữ liệu
 - Điều tra khảo sát: Công văn số 23/BĐKH-KTTT ngày 09/01/2023 của Cục Biến đổi khí hậu đã được gửi đến các doanh nghiệp trong bốn lĩnh vực thuộc phạm vi của CBAM (nhôm, sắt thép, xi măng và phân bón). Thời gian thực hiện khảo sát là từ ngày 11/01/2023 đến ngày 13/02/2023.
 - Dữ liệu từ trên xuống được thu thập thông qua việc phối hợp với các tổ chức và cơ quan liên quan.
- 2) Đánh giá các chính sách và luật lệ liên quan của Việt Nam và phân tích tác động của CBAM về mặt pháp lý.
- 3) Chạy mô hình dữ liệu (mô hình cân bằng một phần và mô hình cân bằng tổng thể) và phân tích kết quả mô hình.
- 4) Xác định các ý nghĩa đối với kế hoạch giảm nhẹ cho ngành, chuyển dịch năng lượng, và việc thực hiện các mục tiêu của NDC.
- 5) Đề xuất các chiến lược và chính sách đàm phán cho chuyển dịch năng lượng, giảm nhẹ biến đổi khí hậu và phát triển các-bon thấp ở Việt Nam.

Dự thảo Báo cáo đánh giá tác động CBAM đã được hoàn thiện và sẽ được gửi cho các bên liên quan trong Hội thảo tham vấn và các buổi trao đổi song phương vào tháng 4/2023.

Phản ứng của các quốc gia khác trên thế giới về CBAM

Mặc dù thể hiện quan ngại về sự tuân thủ và tính phức tạp của CBAM, Hoa Kỳ tỏ ra muốn hợp tác với EU để thúc đẩy các nỗ lực khử các-bon toàn cầu và đang xem xét ý tưởng áp dụng cơ chế tương tự như CBAM. Trung Quốc được khuyến nghị tăng cường ETS trong nước để tránh mức thuế biên giới cao của EU và đẩy nhanh các nỗ lực khử cacbon của Trung Quốc. Nhật Bản nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tránh các tranh chấp thương mại liên quan đến việc thực hiện CBAM và sẽ tiếp tục đối thoại với EU về việc liệu cơ chế này có tuân thủ các quy định của WTO hay không. Một số nhà lãnh đạo chính trị của Nga tin rằng việc phát triển hệ thống định giá các-bon trong nước sẽ giảm thiểu tác động của CBAM đối với nền kinh tế Nga và giúp đa dạng hóa nền kinh tế bằng cách giảm sự phụ thuộc vào nhiên liệu hóa thạch. Úc được đề nghị thực hiện hành động quyết liệt hơn để giảm lượng khí thải các-bon của mình, nếu không, nước này sẽ phải đối mặt với nguy cơ cao xảy ra “hiệu ứng domino”. Chính phủ New Zealand đã bày tỏ lo ngại về nguy cơ rò rỉ các-bon trong ngành xi măng và đang xem xét lợi ích của CBAM cho New Zealand từ ngành này. Ấn Độ đã tuyên bố rằng họ sẽ đưa khởi kiện chính thức chống lại CBAM tới Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) nhưng đồng thời cũng cho thấy sẵn sàng tham gia đối thoại với EU thông qua các cuộc đàm phán FTA đang diễn ra để thiết lập các giá trị mặc định hợp lý và công nhận các cơ chế định giá các-bon trong nước cho việc triển khai CBAM. Chính phủ Vương quốc Anh xác nhận cam kết ủng hộ với biến đổi khí hậu và đang tiến hành tham vấn về việc thực hiện một loạt các giải pháp, bao gồm việc áp dụng một cơ chế tương tự CBAM cho nước Anh.